

κ' ἐγὼ πολλάκις σκέπτομαι περὶ ὑμῶν...

— «Ὅταν τις ἦναι ὠραία καὶ ἀγχιπᾶται καθὼς ἐσεῖς, εἶπεν ἡ Νετζιβέ, χρεωστεῖ νὰ ἦναι συγκαταβατική πρὸς ὅλους· οἱ εὐτυχεῖς ἄνθρωποι, καθὼς λέγουν, λησμονοῦν εὐκολα. Ὁ ἔρωτας, ἀνοίγοντας τὴν καρδίαν, δένει τὰ μάτια...» Ἀν πᾶτε καμμὶὰ μέρα νὰ προσευχηθῆτε ἔς τὸν τάφον τοῦ Τεφθῆκ, χτυπᾶτε καὶ ἔς τὴν πόρτα τοῦ φτωχικοῦ μας, Ἀζιβέ-Χανούμ, καὶ θαυρῆτε ἐκεῖ ἀφωσιωμέναις καρδίαις.

Καὶ αἱ δύο γυναῖκες ἀπεμακρύνθησαν, ἀφίνουσαι τὴν Ἀζιβέ σύννου. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ Τεφθῆκ, διεγερθεῖσα τὴν ἐορτάσιμον ἐκείνην ἡμέραν, ἔρριψε πέπλον κατηφείας ἐπὶ τῆς εὐθυμίας της.

— Ἐπρεπεν ἤδη νὰ ὑπάγω εἰς τὸν τάφον τοῦ Τεφθῆκ, εἶπεν ἡ Νετζιβέ ἔχει δίκαιον νὰ με ἀναμνήσῃ τὸ καθήκον τοῦτο. Ἡμὴν εὐτυχής, ἀλλ' ἰδοὺ ἡ μνήμη τοῦ δυστυχοῦς μελλονόμου μου, ἐπελθούσα, με κατετάραξε. Οὐδεμίαν στιγμὴν εὐδαιμονίας λοιπὸν δύναμαι ν' ἀπολάυσω, χωρὶς ὁ ἄγγελος τοῦ σκότους νὰ σβέσῃ τὴν λαμπρὰ τῆς ἐλπίδος, ἣν ἀνάπτω;

— Δὲν πρέπει νὰ βασανίζησθε οὕτω, Χανούμ-Ἐφέντη, εἶπεν ἡ γραῖα καδῖνη, ἐκδιώξατε τοὺς λυπηροὺς διαλογισμοὺς, τοὺς ὁποίους σὰς ἔφεραν αὐταὶ αἱ καρακά-ζαι. Ἀς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν οἰκίαν μας, ὅπου, χωρὶς ἄλλο, σὰς περιμένει ἡ ἐξαδέλφη σας Γκιούλ-Χανούμ.

Ἡ Ἀζιβέ καὶ αὕτῃ τοῦτο ἐπεθύμει πρὸ παντός, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ πρὸ πάντων νὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν προσφιλεῖ τῆς ἀρίστην, ὡς ὠνόμαζε τὴν Γκιούλ. Πόσα εἶχε νὰ τῇ εἴπῃ! ὅποσα εἶχον συμβῇ ἀπὸ τῆς εἰς Προῦσαν ἀναχωρήσεώς της!...

Ἡ ἀνεψιὰ τοῦ Μολλᾶ εὔρεν ἐν τῷ χαρμενίῳ μόνον δῶρά τινα τοῦ Βαῖραμιου περιβεβλημένα με ῥοδόχρουν γάζαν, ἐπισκεπτρίας τινάς, κοσμήματα ἐκ σμαράγδου, πεμφθέντα παρὰ τοῦ Τζεζάλ, λαμπρὰ ἐνώτια, περικοσμούμενα δι' ἀδαμάντων, περικαλλῆ πόρπην, τὴν ὅποιαν εὐθὺς ἐφόρεσεν ἵνα τιμήσῃ τὸν μελλονόμωφόν της. Ἡ Γκιούλ-Χανούμ δὲν ἐφάνη ποσῶς.

ΚΒ.

Ἡ Γκιούλ-Χανούμ μόλις εἶχεν ἐπιστρέψει εἰς τὸ ἐν Βεσῆκ-Τὰς (Διπλοκιοινίφ) μέγαρον αὐτῆς, οὕτινος οἱ διὰ πολυτελῶν ἐπίπλων κεκοσμημένοι θάλαμοι ἔβριθον ἐπισκεπτριῶν, ὅτε ὁ κρότος τῶν πατημάτων πολυπληθῶν ἱππέων ἀντήχησεν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς ὁδοῦ.

Πᾶσαι αἱ Χανούμισσαι ἔδραμον εἰς τὸ παρὰθυρον, κεκρυμμέναι ὅπισθεν δικτυωτῶν ἐκ ξύλου λεπτῶς συμπεπλεγμένου, ἵνα ἴδωσιν ἐπιστρέφοντα τὸν Σέιχ-ούλ-Ἰσλάμ καὶ τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ.

Ἡ Γκιούλ, καὶ τοὶ ἀδιαθετοῦσα κατὰ τὸ φαινόμενον, ἐτέθη ἐκ τῶν πρώτων εἰς τὴν θυρίδα.

Πληθὺς ἀπειρον ἴστατο ἐκατέρωθεν τῆς θύρας καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἵνα χαιρετίσῃ τὸν

ἀρχηγὸν τῆς θρησκείας καὶ δεχθῇ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ!

[Ἐπειτα συνέχισα].

Κ.

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΕΡΩΣ

Διήγημα Γρηγορίου Δ. Ξενοπούλου

(Συνέχεια· ἴδε προηγούμενον φύλλον).

Β'

Ἀληθῶς ὁ ἔρως τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἔχει οὔτε ὥρας οὔτε ἐποχάς. Καὶ τὸ θέρος καθὼς καὶ τὸν χειμῶνα, καὶ τὴν ἀνοιξιν καθὼς καὶ τὸ φθινόπωρον, καὶ ἐν κηδεῖα καθὼς καὶ ἐν γάμῳ, καὶ ἐν ἐκκλησίᾳ καθὼς καὶ ἐν θεάτρῳ, καὶ τὴν Τεσσαρακοστήν καθὼς καὶ τὸ Πάσχα, δύναται νὰ συλληφθῇ τὸ ἡδὺ ἐκεῖνο αἶσθημα τὸ συνεννοῦν τὰ δύο φύλα, δύναται νὰ γεννηθῇ ἔρως. Ἀλλὰ τί ἄρα γε νὰ σκέπτονται οἱ ἀπαισιόδοξοι περὶ ἔρωτος συλληφθέντος τῆς Μεγάλῃς Παρασκευῆς, καθ' ἣν σύμπαξ ὁ κόσμος πενθεῖ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Σωτῆρος!

Καὶ τοιοῦτος ἦν ὁ ἔρως τοῦ Ἀνδρέα, καὶ τῆς Μαρίας· διότι ἀπὸ τῆς πενθίμου ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν ὑπὸ τὸ σκότος, ὅπερ βασιλεῦει ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, αἱ πέτραι σχίζονται καὶ τὰ μνημεῖα ἀνοίγονται, ἡγαπήθησαν διὰ τοῦ σφοδροτέρου καὶ ἀγνωστότερου ἔρωτος, τὸν ὅποιον δύναται νὰ συλλάβωσι δύο εὐγενεῖς καὶ νέαι ψυχαί.

Τῆς Μαρίας ἦτο ὁ πρῶτός της ἔρως οὗτος. Ἡ παρθένος καρδιά της δὲν εἶχεν ἀνοιχθῇ εἰσέτι εἰς τὰς ἐρωτικὰς ἐκφράσεις τὰς ἀπατηλὰς τῶν πολυπληθῶν νέων, οἵτινες τὴν περιστοιχίζον, λατρευταὶ τῆς ὠραιότητός της καὶ τῆς εὐφυΐας της· δὲν εἶχεν ἐκκολληθῇ ὑπὸ τὰ θερμὰ βλέμματα τοῦ κόσμου ἐκδηλοῦντος θαυμασμόν ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ της. Ἡ ψυχὴ της—ψυχὴ ἀγγελικῆς κορασιδὸς θεωρούσης ἑαυτὴν ὑπόδουλον οὐδενὸς καὶ κτῆμα ὅλων ὅσους τέρπει ἡ ἀθῶα καλλονὴ—δὲν ἠσθάνθη εἰσέτι ἄλλας συγκινήσεις ἢ τῶν διασκεδάσεων τὴν ζάλην, τοῦ χοροῦ τὴν βακχεῖαν καὶ τῶν πανηγύρεων τὴν ἡδονήν. Ἀλλὰ, περὶ ἔργον! Ἀποχωροῦσα τὴν ἐσπέραν τῆς Μεγάλῃς Παρασκευῆς ἐκ τῶν Ἐπιταφίων, ἀπεκόμιζεν ἀλλοίως ἐντυπώσεις, καὶ οὐχὶ οἷας ἀπεκόμιζε συνήθως καὶ ἄλλο τε ἐκ τοιούτων περιστάσεων. Καὶ ἐν ᾧ μόνῃ τὴν νύκτα ἀναπαρίστα καθ' ἑαυτὴν τὰς σκηνὰς τῆς ἡμέρας, — τὴν ἀκολουθίαν τῆς πρωΐας, τὴν προσκύνησιν τοῦ ἀπογεύματος, τὰς λιτανείας τῆς ἐσπέρας — ἠδυνάτει νὰ ἐκδιώξῃ τοῦ πνεύματός της μίαν εἰκόνα, ἣν ἡ φαντασία της περιέβαλλε δι' αἰγλῆς φωτεινῆς καὶ ἥτις τὴν παρηκολούθει πανταχοῦ!

Ἦτο ἡ εἰκὼν τοῦ νέου ἐκείνου, τοῦ συνοδευόντος τὸν γνωστόν της Ἀντώνιον Κ*, ὅστις τὴν ἔβλεπε μετ' ὅσον ἐπιμονὴν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην!...

Καὶ ἠσθάνετο ὅτι κατὰ ἐξαιρετικὸν ἦ-

1. Γνωστὸν ὅτι τὸ Βαῖραμιον εἶναι πολὺ εὐτοχέστερον, ὅταν κατὰ τὴν εὐλογημένην ἐκείνην ἡμέραν συναντήσῃ τις τὸν Σουλτάνον καὶ Σέιχ-ούλ-Ἰσλάμην.

σθάνετο δι' αὐτόν. Καὶ τοῦτο ἐγνώριζε τὴν πρώτην ἡμέραν. Τὴν δευτέραν ἀπέτεινε πρὸς ἑαυτὴν τὴν ἐρώτησιν: «Καὶ ἐκεῖνος αἰσθάνεται τίποτε δι' ἐμέ;» Τὴν τρίτην... τὸν ἐπανεῖδε.

Τὸν ἐπανεῖδε τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα εἰς τὸ Φάληρον.

Ὁ Ἀνδρέας ἦτο πάλιν μετὰ τοῦ Ἀντωνίου, τοῦ ἀχωρίστου αὐτοῦ φίλου, καὶ ἐκάθηντο εἰς ἓν καφενεῖον ἀκροώμενοι τῆς μουσικῆς. Πέριξ ἡ φύσις διεγέλα ἐν ἡμερότητι καὶ καλλονῇ. Τὸ γλαυκὸν τοῦ Φαλήρου κύμα ἐφίλει ἡδέως τὴν ἀκτὴν ψιθυρίζον, ἐνῶ μακρὰν ἡ θάλασσα ἐφαίνετο κοιμωμένη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς γῆς. Τὸν ἀττικὸν ὀρίζοντα δὲν ἐκκλίδου οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον νέφος, αὔρα γλυκεῖα ἠγείρετο ἐκ τῆς θαλάσσης, θωπεύουσα τὰς παρειάς καὶ παίζουσα μετὰ τῶν βοστρύχων τῶν κυριῶν.

Ἄλλ' ἡ εἰρήνη, ἥτις ἐβασίλευεν ἐπὶ τὴν φύσιν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, δὲν ἐβασίλευε φεῦ! καὶ ἐπὶ τὴν καρδίαν τοῦ Ἀνδρέα. Ὁ νεανίας ἦτο μελαγχολικὸς καὶ σύννου· καὶ οὔτε τὸ Φάληρον ἐορτάζον, οὔτε οἱ οἱ ἦχοι τῆς μουσικῆς, οὔτε οἱ λόγοι τοῦ ἀγαπητοῦ τοῦ φίλου, ἔσχυον νὰ διασκεδάσωσι τὴν μελαγχολίαν του. Τὴν ἡγάπα, καὶ εἶχε νὰ τὴν ἴδῃ τόσας ἡμέρας! Ἡθελε μίαν ἀκτῖνα τοῦ βλέμματός της, καὶ ἄς μὴ ἦτο ῥοδόχρους, ὡς ἡ τῆς Μεγάλῃς Παρασκευῆς...

Ὡ, ἐν τῷ ἐγνώριζεν ἡ Μαρία! ὦ, ἐὰν ἐγνώριζε τὸ αἶτιον τῆς μελαγχολίας, ἥτις ἐπεσκίαζε τὸ ὠραῖόν του μέτωπον!

Ἡ συνάντησίς των ὑπῆρξεν εὐτυχής, διότι ἐγένετο καθ' ἣν στιγμὴν ὁ εἰς ἐπεθύμει διακαῶς τὸν ἕτερον. Ἐμερίδιασαν δ' αὐτομάτως, χωρὶς νὰ γνωρίζωσι τί πράττουσιν, ὅταν εἶδον ἀλλήλους.

Τετέλεσται!

Ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα, ἔτος εὐτυχῶν ἐρώτων ἀλλὰ σκληρῆς ἀναμονῆς, ὁ Ἀνδρέας ἐζήτηε εἰς γάμον τὴν δεσποινίδα Μαρίαν Α*. Οὐδὲν κώλυμα ἐπεπρόσθει τῇ ἐνώσει ταῦτα, καὶ ὁ εὐτυχὴς γάμος ἀμέσως ἐτελέσθη. Αἱ δ' ἐφημερίδες τῆς πρωτεύουσας ἀγγέλλουσαι αὐτόν καὶ εὐχόμεναι τοῖς νεονύμφοις εὐδαιμόνα τὸν συζυγικὸν βίον, δὲν ἔλειψαν ν' ἀναγράψωσιν ἐν τοῖς κυριωτέροις ὅτι παρὰνυμφος ἦν ὁ κ. Ἀντώνιος Κ*.

Δὲν ὑπῆρξε λοιπὸν εὐτυχής ὁ πρῶτός της ἔρως;

Γ'.

Εἰς τὴν ὠραιότητα τῆς Πρωτεύουσας ὁδόν, εἰς τὴν ὁδὸν Πατησίων, ἐκεῖ ἔνθα ἡ τύρβη τῆς πόλεως συνδράζεται τοσοῦτω θαυμασιῶς μετὰ τῶν θελγῆτρων τῆς ἐσοχῆς, ὠκοδόμηται ἡ μεγαλοπρεπὴς οἰκία, ἐν ᾗ ἐγκατέστη μετὰ τὸν γάμον τοῦ ὁ Ἀνδρέας. Εἶνε δὲ τῷ ὄντι μαγικὴ ἡ φωλεά, ἣν κατέκτισε τὸ ἐρωτύλον ζεῦγος.

Μέσω μικρᾶς ἐκτάσεως γῆς ἦν, ὀρίζουσι πανταχοῦθεν κιονίσκοι καὶ κιγκλίδες, καὶ ἥτις εἶνε πεφυτευμένη δι' ὠραιότητων καὶ σπανίων ἀνθέων, ἐγείρεται ἡ

καλλιμάχραρος οικόδομή. Καὶ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, διὰ τοῦ εὐαρέστου ἐκείνου καὶ πυκνοῦ φυλλώματος, ὅπερ σχηματίζει πρὸ αὐτῆς ἡ φυτεία, διακρίνονται καὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς κλίμακος αἱ μαρμαρίνοι βαθμίδες, καὶ οἱ δύο στῆλοι, οἱ παρέχοντές τι τὸ ἀρχαιοπρεπὲς εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν ἐκείνην καὶ τὰ πολλὰ καὶ μικρὰ ἐκεῖνα παράθυρα, καὶ τὸ γλυκὺ κυανοῦν χρῶμα τῆς οἰκίας, ἥς τὴν πρόσοψιν σχεδὸν ὁλόκληρον κατέχει εὐκαιοφύλλος περιπλοκάς. Ἀπὸ ταύτης ἡ θεὰ εἶνε ἐξαισία καὶ θελκτικωτάτη ἔμπροσθεν ἡ ὁδὸς Πατησίων μετὰ τὰ εὐρέα τῆς καὶ λαμπρῶς πεφυτευμένα πεζοδρόμια, διχαζομένη ὑπὸ τῶν γραμμῶν τοῦ Ἱπποσιδηροδρόμου καὶ προχωροῦσα ὅπου φθάνει ἀνθρώπου ὀφθαλμός· περσιτέρω ἡ Πεντέλη, συναπτομένη ἐν ἡδονικῇ φιλήματι μετὰ τοῦ οὐρανοῦ, δεξιᾷ, ἡ θελκτικωτάτη ἐξοχὴ τῶν Πατησίων, τοῦ Ἀγίου Λουκά· ἀριστερᾷ ἡ Ἀκρόπολις μετὰ τὰ ἡρωτηριασμένα λείψανα τῆς παλαιᾶς ἡμῶν εὐκλείας, χαλκόχροα ἐκ τοῦ χρόνου καὶ ἀποτελοῦντα τὴν ζωηροτάτην ἀντίθεσιν μετὰ τοῦ πρασίνου χρώματος τῆς ἀραιᾶς παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως φυτείας· μακρὰν, ἐν ἀπόπτῳ, ἡ κυανὴ τῆς θαλάσσης σινδόνη, καὶ ὀπισθεν αἱ ῥυτίδες τοῦ γέροντος Λυκαβητοῦ, ἐπιβλέποντος τὴν πρὸ τῶν ποδῶν του ἐκτεινομένην νέαν πόλιν!

Τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ὁ ἔρως κατέληξεν εἰς συζυγικὸν βίον εὐτυχῇ καὶ γαλήνῳ. Ὁ Ἀνδρέας καὶ ἡ Μαρία διήρχοντο τὰ ὠραιότερα τῆς ζωῆς των ἔτη εὐτυχεῖς καὶ ἀγαπώμενοι, ἐν τῇ λαμπρῇ ἐκείνῃ ἐνδικαιτήματι. Διαρκούντος ἐνὸς ἔτους συζυγικοῦ βίου, οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον νέφος ἐπεσκίασε τὰ μέτωπά των, οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ἀτυχία διατάραξε τὴν γαλήνην τῆς εὐδαιμονίας των. Ὁ Ἀντώνιος ἦτο ὁ μόνος των φίλος· ἦτο καὶ νῦν, ὡς καὶ πρῶτον, ὁ ἀχώριστος τοῦ Ἀνδρέα συντροφος· τὸ ἀγνὸν αἶσθημα τῆς φιλίας δὲν ἐπτοήθη ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. Τὴν δὲ πρὸς τὸν Ἀντώνιον συμπάθειαν, ὡς ἐξ ὑπερβαλλούσης πρὸς τὸν σύζυγον ἀγάπης, συνεμερίσθη πληρέστατα καὶ ἡ Μαρία. Ἀλλ' ὡς τε ὁ Ἀντώνιος ἦτο τόσῳ ἀξιαγάπητος! Ὡστε δύναμαι νὰ εἶπω, χωρὶς νὰ παρεξηγηθῶ, ὅτι δὲν ἦσαν δύο, ἀλλὰ τρεῖς! Οὕτως ὁ βίος διέρρεεν ἀμιγῆς συμφορᾶς, ἀκρατος μίσους, πλήρης ἔρωτος καὶ ἀγάπης, ὡς ἀρχαῖον εἰδύλλιον· καὶ ἐν τῇ θελκτικῇ μεγάρῳ τῆς ὁδοῦ Πατησίων, ὡς ἐν ἀγροῖς, ἐν οἷς βασιλεύουσι τὰ ἐκντία τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν, ἀνελίσσοντο κατ' ἐκαστὴν αἱ ὠραιότεραι καὶ τρυφερότεραι σκηναί, αἵτινες ἠδύναντο νὰ γοργαλίσωσι τὴν φαντασίαν τοῦ Θεοκρίτου ἢ τοῦ Γκέσνερ.

Ἀλλὰ, — καὶ εἰς τὸ τρομερὸν τοῦτο ἀλλὰ ἔγκειται ὁλόκληρον τὸ δράμα, — ἀλλ' ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο ν' ἀποδειχθῇ δι' ἐκατομμυριοστὴν ἴσως φοράν, ὅτι ἡ εὐτυχία δὲν εἶναι διαρκὴς ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, μαῦρα νέφη ἐθόλωσαν τὸν οὐρανὸν τῆς εὐτυχίας των, καὶ φοβερὸς κεραυνὸς ἠπέλκει ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν νὰ ἐκραγῇ!

Ὁ Ἀνδρέας ἠσθένησεν.

Ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων θυμάτων, ἀτινα μεταξὺ τῆς ἀριστοκρατίας ἀριθμεῖ ἡ τελευταία ἐπιδημία τοῦ τύφου ἢ ἐπὶ τοσοῦτο λυμνηκμένη τὰς Ἀθήνας, ἐκ τῶν ὀλίγων ἐκείνων θυμάτων ἐν ἧτο καὶ ὁ Ἀνδρέας. Τί συμφορά! Νὰ προσβληθῇ ὑπὸ τῆς ἐπαράτου ἐκείνης νόσου, καὶ νὰ βιβθῇ βαρέως ἀσθενὴς εἰς τὴν κλίνην, κατὰ τὰς ὥριοτέρας ἡμέρας τῆς ζωῆς του. Ἀρά γε θά ιατρεῖτο; Ἀρά γε θ' ἀπέθνησκε; Λέγουσιν ὅτι τοῦτο γνωρίζει μόνον Ἐκεῖνος, ὅστις ἰθύνει τὰς τύχας τῶν θνητῶν!

Ἐν τούτοις ἡ οἰκία δὲν ἀπέβαλλε τὴν χαρίεσσαν αὐτῆς ὄψιν· καὶ ἂν πρὸ αὐτῆς ἐσταμάτων ἤδη πλειστάκις τῆς ἡμέρας αἱ σοβαρεῖς ἀμαξίαι τῶν ἱατρῶν, ὅμως τὰ ἀνθη ἐθαλλον ἀκόμη δι' ὅλης αὐτῶν τῆς δυνάμεως· καὶ μόνον ῥομαντικὸς τις ποιητῆς θ' ἀπετόλμα νὰ τὰ παραστήσῃ φθίνοντα καὶ μαραινόμενα, ἐπὶ τῇ δυστυχίᾳ τοῦ κυρίου των· τὰ λευκὰ μάρμαρα ἐσπινθίζον εἰσέτι ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ γλυκὺ κυανοῦν χρῶμα ἐξηκολούθει ποιοῦν τὴν ὥραίαν του ἀντίθεσιν μετὰ τὰ λευκὰ τῆς οἰκίας παράθυρα. Ἡ χαρωπὸς ὄψις ἔξω δὲν μετεβλήθη· ἀλλ' ἐντός, — ὦ ἐντός! Σκότος καὶ θρήνος καὶ μελαγχολία!

Εἰσέλθωμεν εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀσθενοῦς. Ἀλλὰ προσοχὴ μήπως μιανθῶμεν· αὐτὸς εἶνε τύφος καὶ προσβάλλει εὐκόλως. Ἀλλ' ὄχι! δὲν εἴμεθα μόνον. Δὲν ἔχουσιν ἄρα γε ζῶν, δὲν φοβοῦνται τὸ μίσημα τοῦ τύφου, τὰ δύο ἀτυχῇ καὶ νέα πλάσματα, τὰ ὁποῖα ἐπιδαφιλεύουσι τὰς τρυφερότερας τῶν περιποιήσεων τῷ ἀσθενεῖ;

Τῷ ὄντι· εἶνε ἀνὴρ καὶ γυνή, εἶνε ἡ Μαρία τοῦ καὶ ὁ Ἀντώνιος του, ἡ σύζυγός του καὶ ὁ φίλος του, καὶ κάθηνται παρὰ τὴν κλίνην σκυθρωποὶ καὶ περίλυποι.

Εἶνε ἐν πλήρει γνώσει τῆς δεινῆς συμφορᾶς, ἥτις κατέλαβε τὸν Ἀνδρέαν. Γνωρίζει ἡ Μαρία ὅτι θ' ἀπωλέσῃ μετ' ὀλίγον τὸν σύζυγόν της, ἐκείνον ὃν ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἠγάπησεν ἐν τῇ κόσμῳ. Γνωρίζει ὁ Ἀντώνιος ὅτι μετ' ὀλίγον θ' ἀποθάνῃ ὁ ἀριστος τῶν φίλων του, ἐκεῖνος ὃν ἠγάπησεν ὑπὲρ τὸν ἑαυτὸν του! Καὶ κάθηνται ἐκεῖ, κατασυντετριμμένοι τὴν καρδίαν, ὑπὸ τὸ ἄχος τῆς συμφορᾶς των, ἀδελφοὶ ἐκ τῆς φιλίας, ἀδελφοὶ ἐκ τοῦ κοινού παθήματος, ὅπερ τοὺς συνήνου πρὸ τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς, ἐν κοινῇ θλίψει καὶ δακρύοις!

Ἀλλ' ἡ ἐλπίς δὲν τοὺς ἐγκατέλιπεν ἀκόμη· εὐρίσκεται κεκρυμμένη εἰς τὸ βάθος τῆς καρδίας των, ὡς ἔμεινε κεκρυμμένη ἄλλοτε εἰς τὴν πυξίδα τῆς Πανδώρας. Διὰ τοῦτο ἐλπίζουσιν ὅτι ὁ προσφιλέστατος ἀσθενὴς ἴσως διασωθῇ. Καὶ ἐπαγρυπνοῦσι νυχθημερὸν ἄνωθεν αὐτοῦ, καὶ τῷ παρέχουσι πᾶσαν περιποίησιν, αὐτοὶ μόνον ἐκτελοῦντες τὰς παραγγελίας τῶν ἱατρῶν, δίδοντες τοὺς ὑπηρετάς, περὶ πάντων φροντίζοντες μετὰ τοῦ ἐνδιαφέροντος ἐκείνου, ὅπερ μόνῃ ἡ στοργὴ ὑπαγορεύει.

[Ἐπὶ συνέχεια]

ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ

Ὁ Βετχόβεν, ἦτο μισάνθρωπος, ἀπέφευγε τὴν κοινωνίαν....

Ἐσπέραν τινὰ περιδιαβάζων μόνος εἰς τὰ περὶχωρα τῆς Βόννης ἔστη ἐνώπιον μικρᾶς ἀγροτικῆς οἰκίας, ὅπως ἀκούσῃ τὴν γλυκεῆν μελωδίαν ἐνὸς τῶν ἔργων του, ὅπερ ἔπαιζε τις ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Ὁ μέγας μουσουργός, ἐλκυόμενος ὑπ' ἀγνώστου δυνάμεως, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν.... ἀνέβη τὴν κλίμακα.... ἀπώθησε τὴν θύραν καὶ εὐρέθη ἐντὸς αἰθούσης.

— Εἶσαι σύ, πάτερ; ἠρώτησεν αὐτόν, χωρὶς νὰ στραφῇ νὰ τις κόρη, ἥτις ἔπαιζεν ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου.

Καὶ ἐξηκολούθησε παίζουσα.

Ὅταν ἐτελείωσε τὸ τεμάχιον, ἠγέροθη καὶ στραφεῖσα,

— Ἐλθέ, λοιπόν, πάτερ, εἶπεν, ὅπως σ' ἐναγκαλισθῶ, δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω πρὸς σέ.

Ὁ Βετχόβεν εἶδε τότε θλιβερώτατον θέαμα. Εὐρίσκετο ἐνώπιον νέας μόλις δεκαεὶ ἐτῶν, ὠραιοτάτης.

Ἡ δυστυχὴς ἦτο τυφλή.

Ὁ μουσουργὸς ἀφῆκε κραυγὴν.

— Δὲν εἶσαι σύ, πάτερ; ἐπανελάθεν ἡ νέα.

— Ὁχι, δεσποίνις, ἀλλὰ μὴ ταράττεσθε.... εἶμαι φίλος. ... ἔρχομαι ὅπως σὰς συγχάρῳ διὰ τὸν ἀκριβὴ καὶ ὠραῖον τρόπον δι' οὗ παίζετε τὸ ἔργον μου.

— Εἰσθε ὁ Βετχόβεν!.... ἀνέκραξεν ἡ κόρη.

Καὶ χεῖμαρρος δακρύων ἔρρευσεν ἀπὸ τῶν τυφλῶν ὀφθαλμῶν της.

— Ἀχ! ἐπανελάθε κλειούσα, πόσον εἶμαι δυστυχὴς, μὴ δυνάμενη νὰ ἴδω τὸ δαιμόνιον ἐκεῖνο πνεῦμα, τὸ ὅποσον ἵσταται ἐνώπιόν μου! Φεῦ! κύριε, δύο ἤδη ἔτη παρήλθον ἀφ' οὗτο εἶμαι τυφλή καὶ ἄνευ τῆς παρηγορίας, ἣν εὐρίσκω εἰς τὴν μουσικὴν, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰ ἔργα σας ἤθελον εἰσθαι ἡδὴ ἀποθαιμένη ἐξ ἀπελπισίας.

— Δυστυχὲς τέκνον, εἶπεν ὁ Βετχόβεν, δὲν δύνασαι νὰ με ἰδῇς, δύνασαι ὅμως νὰ μ' ἀκούσῃς.

Ἐκάθησεν ἐνώπιον τοῦ κλειδοκυμβάλου.... Δάκρυ εὐσπλαγχνίας ἔβρεξε τὰς παρειὰς τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου. Ὁ πόνονος αὐτοῦ διεδόθη ἐπὶ τοῦ μουσικοῦ ὀργάνου, οἱ δάκτυλοί του ἀπέσπασαν ἀπὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου τὴν λυπηρὰν ἐκείνην ἐλεγίαν, ἥτις κατέστη περίφημος ὑπὸ τὸ ὄνομα Φῶς τῆς Σελήνης.

Τὸ ἀριστούργημα τοῦτο εἶχεν αὐτοσχεδισθῇ!

Ἐν τῇ Γραφεῇ τῶν Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων πωλοῦνται καὶ ἀποστέλλονται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ τὰ ἑξῆς βιβλία:

α) Τὰ 500,000,000 τῆς Ἰνδῆς Ἡγεμονίδος, μυθιστόρημα ὑπὸ τοῦ Λουί Βέρν, λεπτὰ 60.

β) Ἀπομνημονεύματα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, ὑπὸ Φωτάκου, ὑπαγετιστοῦ τοῦ Κολοκοτρώνη, 89. 1 [ἐκτὸς. Παρ. 1. 20].

γ) Ἑλληνικὸν Ἀγῶνος τὸ Τριακοσάδαρχον ἑσθλόν, διήγημα Γρ. Δ. Σενιπούλου, 8. 1.

δ) Ἐπιστολαὶ μὲτ' Μνησινστρίας, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, λεπτ. 40.

ε) Εἰκόνες, σατυρικά διαιτρίαι, ὑπὸ Δ. Γρ. Καμπόρου, λ. 60.

ΑΘΗΝΗΣ.—ΤΥΠΟΙΣ «ΚΟΡΙΝΘΗΣ» ΟΔΩΣ ΠΑΤΗΣΙΩΝ ΑΡΙΘ. 3